

Перспективи отримання компенсації за зруйноване чи пошкоджене нерухоме майно

АНАСТАСІЯ СЕРБІНА

ДАВАЙТЕ ПОЗНАЙОМИМОСЬ

Сербіна Анастасія

Стаж адвокатської діяльності з 2010 року

- **Спеціалізації:** внутрішнє переміщення; кримінальне провадження, діяльність органів місцевого самоврядування, природоохоронне законодавство

Стаж тренінгової діяльності з 2013

- Керівниця Тренінгової групи АС

Заступниця голови комітету НААУ з питань правового регулювання органів місцевого самоврядування

- Експерт Ради Європи з питань внутрішнього переміщення

НОРМАТИВНА БАЗА

- ✓ Кодекс цивільного захисту України
- ✓ Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII «Про правовий режим воєнного стану»
- ✓ Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні»
- ✓ Закон України від 06.12.2018 № 2642-VIII «Про протимінну діяльність в Україні»
- ✓ Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI «Про регулювання містобудівної діяльності»
- ✓ Закон України від «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»

НОРМАТИВНА БАЗА

- ❑ Про збір, обробку та облік інформації про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, та Порядок подання інформаційного повідомлення про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, постанова КМУ від 26.03.2022 № 380
- ❑ Порядок виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, постанова КМУ від 19.04.2022 № 473
- ❑ Порядок виконання робіт з демонтажу об'єктів, пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів, постанова КМУ від 19.04.2022 № 474
- ❑ Порядок проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, постанова КМУ від 12.04.2017 № 257

НОРМАТИВНА БАЗА

- ❑ Порядок поводження з відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків, постанова КМУ від 27.09.2022 № 1073
- ❑ Методика проведення обстеження та оформлення його результатів, наказ Мінрегіону від 06.08.2022 № 144
- ❑ «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації», постанова КМУ від 20.03.2022 № 326
- ❑ «Деякі питання фінансування робіт з відновлення зруйнованого майна та інфраструктури», постанова від 29.07.2022 № 879
- ❑ «Про затвердження показників опосередкованої вартості спорудження житла за регіонами України (розраховані станом на 01.10.2022), наказ Мінрегіону від 17.11.2022 № 214

**ЗУ «ПРО КОМПЕНСАЦІЮ ЗА ПОШКОДЖЕННЯ ТА
ЗНИЩЕННЯ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ОБ'ЄКТІВ
НЕРУХОМОГО МАЙНА ВНАСЛІДОК БОЙОВИХ
ДІЙ, ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТІВ, ДИВЕРСІЙ,
СПРИЧИНЕНИХ ВІЙСЬКОВОЮ АГРЕСІЄЮ
РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ»**

ЧИ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ ЦЯ ПОСТАНОВА?

- «Про затвердження Порядку надання та визначення розміру грошової допомоги постраждалим від надзвичайних ситуацій та розміру грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації», постанова КМУ від 18.12.2013 № 947

ПРОЦЕДУРА

Фіксація пошкодження

Акт обстеження

Оцінка

ЄРДР

Подання заяви (докази)

Розгляд

Рішення про компенсацію

Виплата (за показниками опосередкованої вартості спорудження житла, але не більш як 300 тис. гривень за один об'єкт зруйнованого житла)

ПОРЯДОК 326

Втрати житлового фонду та об'єктів благоустрою - напрям, що включає втрати житлового фонду (житла), об'єктів благоустрою, об'єктів незавершеного будівництва житлової нерухомості, фактичні витрати, здійснені для їх відновлення.

Основні показники, які оцінюються:

- вартість зруйнованого та пошкодженого житлового фонду (житла);
- фактичні витрати, здійснені для відновлення пошкодженого житлового фонду (житла);
- вартість зруйнованих та пошкоджених об'єктів незавершеного будівництва житлової нерухомості.

Відповідальним за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Мінрегіон

КАТЕГОРІЇ ПОШКОДЖЕНЬ

- **I** - рекомендовано виконання робіт з відновлення шляхом ремонту, в тому числі капітального ремонту - **наявні незначні пошкодження** несучих та огорожувальних конструкції, але без порушення вимог щодо механічного опору та стійкості за граничним станом першої та другої групи.
- **II** - рекомендовано виконання робіт з відновлення та капітального ремонту, реконструкції - **наявні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій, ступінь та характер яких свідчить про необхідність виконання робіт із часткового аварійного демонтажу частин об'єкта або його окремих конструкцій** (далі - частковий аварійний демонтаж), підсиленням об'єкта або його окремих несучих та огорожувальних конструкцій.
- **III** - рекомендовано виконання невідкладних робіт з демонтажу (ліквідації) об'єкта - об'єкти, **не придатні для використання за цільовим призначенням**, повністю втратили свою економічну цінність, наявні пошкодження несучих та огорожувальних конструкцій, ступінь та характер яких свідчить про небезпеку аварійного обвалення об'єкта.

ПРО СУБ'ЄКТИ – ФІЗИЧНІ ОСОБИ

власники нерухомого майна

замовники будівництва щодо об'єктів будівництва

члени житлово-будівельних (житлових) кооперативів, які викупили квартиру, інше житлове приміщення кооперативу, але не оформили право власності на нього

інвестори будівництва об'єктів, щодо яких отримано право на виконання будівельних робіт (зокрема прийнятих в експлуатацію об'єктів, щодо яких не оформлено право власності)

їх спадкоємці

ПРО СУБ'ЄКТИ – ЮРИДИЧНІ ОСОБИ

власники (балансоутримувачі) відповідного нерухомого майна

замовники будівництва щодо об'єктів будівництва, або за якими таке майно (об'єкти будівництва) закріплено на праві господарського відання чи праві оперативного управління;

особи, які здійснили інвестування та фінансування будівництва об'єктів, щодо яких отримано право на виконання будівельних робіт (зокрема прийнятих в експлуатацію об'єктів, щодо яких не оформлено право власності);

ОСББ, управителями багатоквартирних будинків, житлово-будівельними (житловими) кооперативами, які здійснюють утримання відповідних будинків;

їх спадкоємці

їх правонаступники

ЗНИЩЕНЕ НЕРУХОМЕ МАЙНО

об'єкти нерухомого майна, які стали непридатними для використання за цільовим призначенням внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, та відновлення яких шляхом ремонту чи реконструкції не є можливим або є економічно недоцільним

ПОШКОДЖЕНЕ НЕРУХОМЕ МАЙНО

об'єкти нерухомого майна, які пошкоджені внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, та можуть бути відновлені шляхом ремонту чи реконструкції

ВИДИ ОБ'ЄКТІВ

будівлі, споруди

у тому числі спільне майно багатоквартирного будинку (приміщення загального користування (місця загального користування), несучі, огорожувальні та несуче-огорожувальні конструкції будинку, механічне, електричне, сантехнічне та інше обладнання всередині або за межами будинку, яке обслуговує більше одного житлового або нежитлового приміщення, а також будівлі і споруди, які призначені для задоволення потреб усіх співвласників багатоквартирного будинку та розташовані на прибудинковій території

ВИДИ ОБ'ЄКТІВ

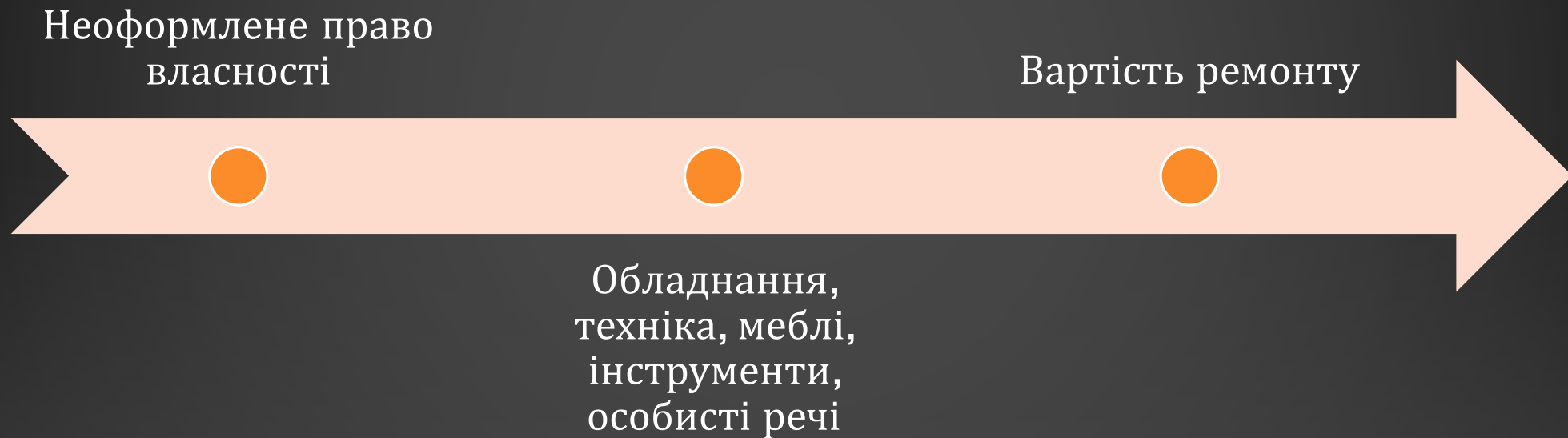
складові частини будівлі, споруди (квартири, вбудовані, прибудовані чи вбудовано-прибудовані житлові та нежитлові приміщення в будівлі, споруді, гаражні бокси, машиномістя, інші житлові та нежитлові приміщення), які є самостійними об'єктами нерухомого майна;

об'єкти будівництва, щодо яких отримано право на виконання будівельних робіт;

складові частини об'єктів будівництва (квартири, вбудовані, прибудовані чи вбудовано-прибудовані житлові та нежитлові приміщення в будівлі, споруді, гаражні бокси, машиномістя, інші житлові та нежитлові приміщення), які після прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта є самостійними об'єктами нерухомого майна;

лінійні об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури (у тому числі лінійні об'єкти енергетичної інфраструктури)

А ЩО З ІНШИМ МАЙНОМ?

ПЕРІОДИ РУЙНАЦІЇ

з 19 лютого 2014 р. до дня введення воєнного стану;

з дня введення воєнного стану

СИСТЕМИ ЗБОРУ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПОШКОДЖЕНЕ/ЗРУЙНОВАНЕ ЖИТЛО

ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА

Державний реєстр
майна,
пошкодженого та
знищеного внаслідок
бойових дій,
терористичних актів,
диверсій,
спричинених
військовою агресією
Російської Федерації

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

1) самостійно
особою:

- Портал Дія
- з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія);

2) через адміністратора центру надання адміністративних послуг або нотаріуса.

ОСНОВНІ СУБ'ЄКТИ

Держатель -
Мінінфраструктури: забезпечує
створення, функціонування та
ведення Реєстру; забезпечує
доступ до Реєстру суб'єктів,
право доступу до яких
визначено законодавством

Адміністратор Реєстру – ДП “ДІЯ”:
здійснює заходи із забезпечення
створення, впровадження, ведення та
адміністрування Реєстру
пошкодженого та знищеного майна

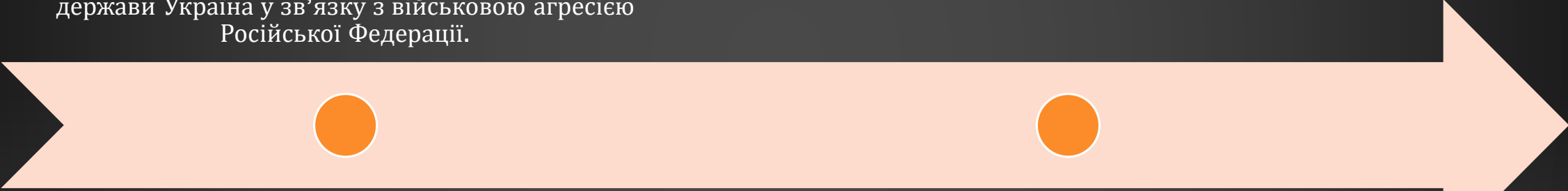
КОРИСТУВАЧІ

- ❖ виконавчі органи рад;
 - ❖ Мінінфраструктури;
 - ❖ ДСНС;
 - ❖ Мінкультури;
 - ❖ Фонд державного майна;
 - ❖ ЦНАП;
 - ❖ нотаріуси;
 - ❖ оцінювачі майна;
 - ❖ ОСББ, об'єднання управителів, гуртожитків, ЖБК; інші державні органи за їх зверненням
- військові адміністрації;
 - Мінреінтеграції;
 - Мінрегіон;
 - Мін'юст;
 - місцеві держадміністрації;
 - органи соціального захисту населення;
 - виконавці робіт (послуг) -створення об'єктів архітектури;
 - виконавці комунальних послуг;

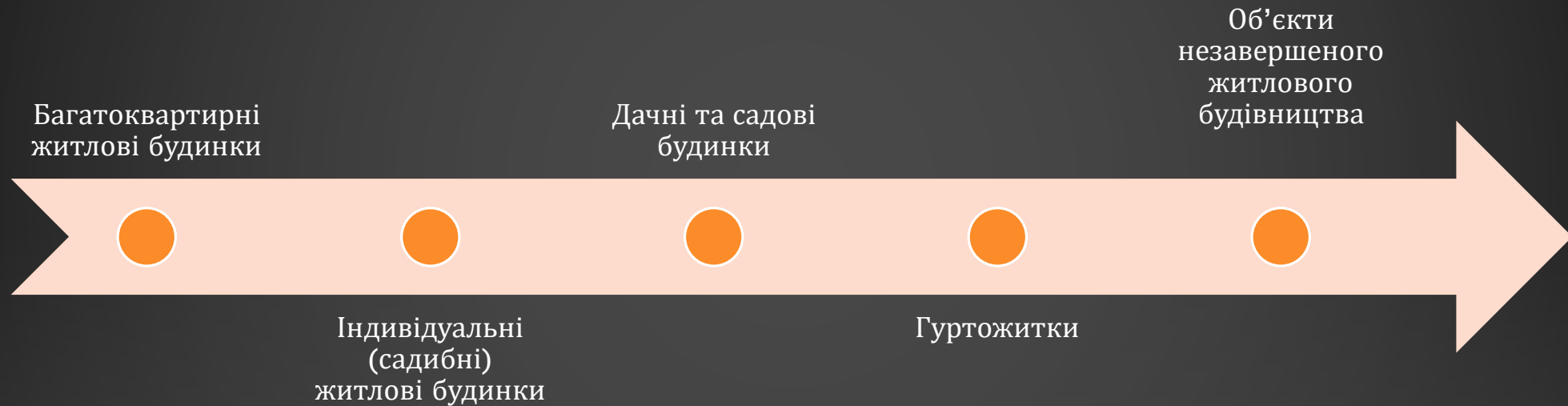
ПРО ІНФОРМАЦІЮ

Інформація, внесена до Реєстру, є достовірною і може використовуватися державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами під час здійснення ними повноважень, визначених законом, зокрема для забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації.

Інформація, внесена до Реєстру, є відкритою і загальнодоступною, крім реєстраційних номерів облікових карток платників податків, паспортних даних, місця проживання фізичної особи, інших персональних даних.

ГЕОІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА

ПРО ЄРДР

Подання заяви
в порядку ст.
214 КПК

Визнання
потерпілим?

Отримання
витягу з ЄРДР

HTTPS://WWW.WARCRIMES.GOV.UA/

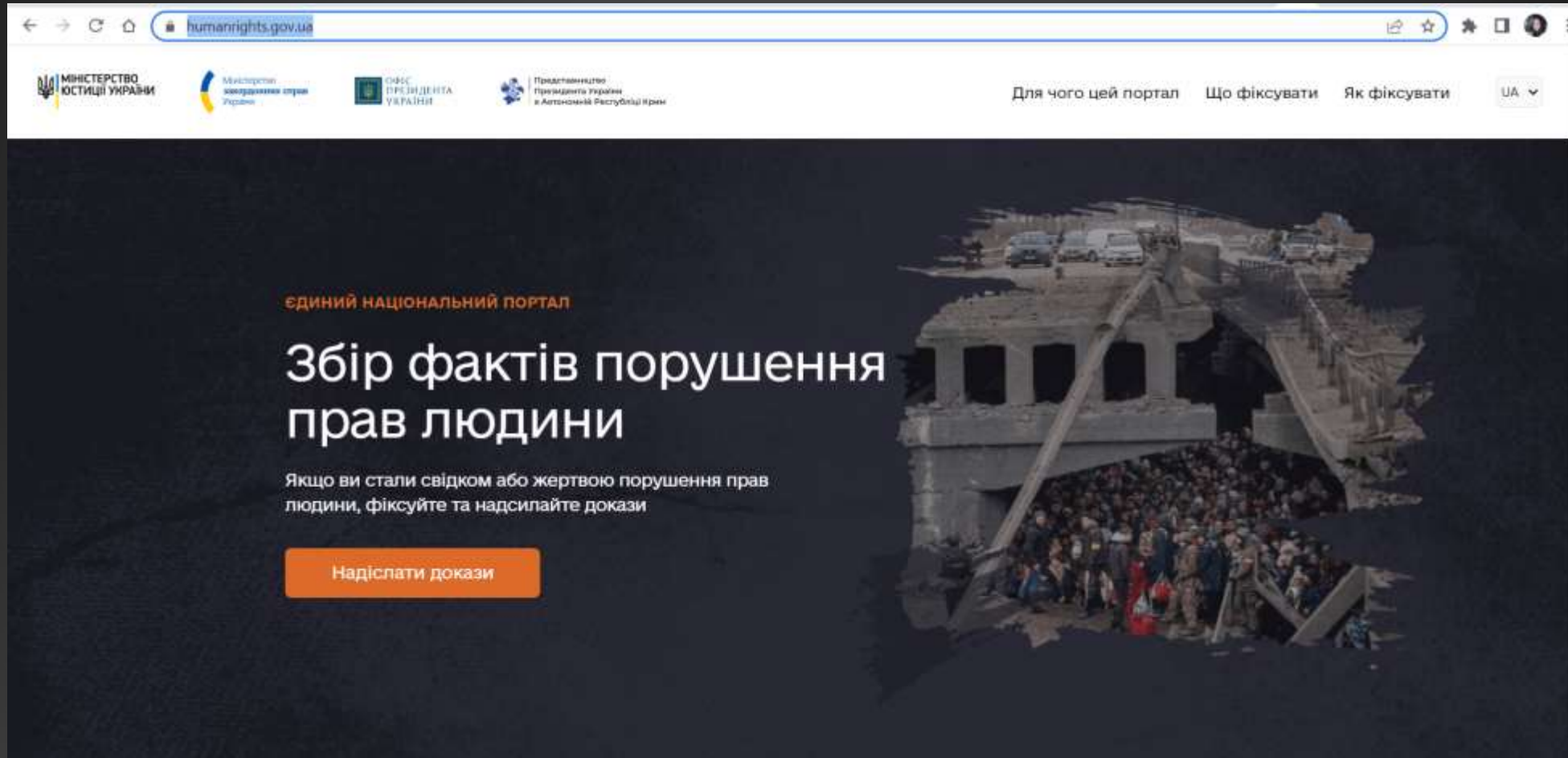
Якщо ви стали потерпілим або свідком
воєнних злочинів Росії – фіксуйте та
надсилайте докази!

Надіслати докази

Всі злочини

HTTPS://HUMANRIGHTS.GOV.UA/

← → ↻ 🏠 humanrights.gov.ua 📄 ☆ ⚙️ 🌐 📱

 **МІНІСТЕРСТВО
ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ**

 **Міністерство
соціальної спільноти
України**

 **ОФІС
ПРЕЗИДЕНТА
УКРАЇНИ**

 **Адміністрація
Президента України
в Автономній Республіці Крим**

Для чого цей портал Що фіксувати Як фіксувати UA ▾

ЄДИНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОРТАЛ

Збір фактів порушення прав людини

Якщо ви стали свідком або жертвою порушення прав
людини, фіксуйте та надсилайте докази

[Надіслати докази](#)

ПОГОВОРИМО ПРО ЗАКОН

ЦІЛІ ЗАКОНУ

ПРО КОМПЕНСАЦІЮ

Тільки на майно,
яке не знаходилось
станом на
24.02.2022 на ТОТ

ЗНИЩЕНІ ОБ'ЄКТИ

квартири, інші житлові приміщення в будівлі, будинки садибного типу, садові та дачні будинки;

об'єкти будівництва (будинки садибного типу, садові та дачні будинки), в яких на момент знищення були зведені несучі та зовнішні огорожувальні конструкції (крім світлопрозорих конструкцій та заповнення дверних прорізів), щодо яких отримано право на виконання будівельних робіт;

складові частини об'єктів будівництва (квартири, інші житлові приміщення в будівлі), які після прийняття в експлуатацію є самостійними об'єктами, за умови що на момент знищення були зведені несучі та зовнішні огорожувальні конструкції (крім світлопрозорих конструкцій та заповнення дверних прорізів), щодо яких отримано право на виконання будівельних робіт

ПОШКОДЖЕНІ ОБ'ЄКТИ

ПРАВО НА КОМПЕНСАЦІЮ

Фізичні особи

ОСББ, управителі, ЖБК– у
разі отримання компенсації
за пошкоджене спільне
майно багатоквартирного
будинку

АЛЕ

КМУ в Порядку надання компенсації за пошкоджене/знищене майно можуть визначатися додаткові категорії осіб, яким може надаватися компенсація за пошкоджені/знищені об'єкти нерухомого майна

НЕ МОЖУТЬ БУТИ ОТРИМУВАЧАМИ

Санкційні особи

Засуджені за злочини проти основ національної безпеки

Їхні спадкоємці

ПРО КОМІСІЮ

Утворює виконавчий орган ради / ВА/ ВЦА

Можуть залучатися (за згодою) представники державних органів, ОМС, підприємств, установ, організацій, експерти, оцінювачі, суб'єкти оціночної діяльності, виконавці окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, представники міжнародних організацій та інші особи.

ПРО ЗАЯВУ

Подається комісії незалежно від місцезнаходження майна

Протягом воєнного стану + 1 рік

Щодо кожного об'єкта окремо

Кожним або одним із співвласників

ПРО ДОДАТКИ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ ПРАВО

Право власності (якщо немає ЄДР)

копія документа, що підтверджує право на виконання будівельних робіт (за наявності) - якщо немає в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва

копія договору або іншого документа, що підтверджує придбання неподільного об'єкта незавершеного будівництва/майбутнього об'єкта нерухомості, та документ, що відповідно до законодавства підтверджує сплату грошових коштів за такий об'єкт

копія документа, що підтверджує членство в ЖБК та викуп об'єкту (сплата за повної вартості)

Копія свідоцтва про право на спадщину

ПРО ДОДАТКИ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ ПРАВО

документ, що підтверджує пріоритетне право на компенсацію

документи (у тому числі матеріали фото- і відеофіксації) об'єкта нерухомого майна до/після знищення (за наявності)

засвідчуються особистим підписом заявника або його електронним підписом, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису

НЕМАЄ ДОКУМЕНТІВ

Подаються за наявності

Можна клопотати перед комісією про сприяння у зборі документів

Документи можуть буди додані пізніше (на строк це вже не впливає)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ОБСТЕЖЕННЯ
ОБ'ЄКТА (КРІМ ВИПАДКІВ ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ ДО
РОЗГЛЯДУ ЗАЯВИ)

СТРОК РОЗГЛЯДУ ЗАЯВИ

не повинен перевищувати 30 календарних днів з дня подання заяви

Може бути подовженим на 30 днів, у разі знаходження майна на окупованій території, в зоні бойових дій

ПРО РІШЕННЯ

Рішення про надання/відмову у наданні компенсації майна підлягає затвердженню рішенням виконавчого органу ради, ВА населеного пункту або ВЦА населеного пункту протягом п'яти календарних днів з дня прийняття Комісією

Копія рішення завантажується посадовою особою до Реєстру пошкодженого та знищеного майна протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття.

ЗУПИНЕННЯ ТА ПОНОВЕННЯ РОЗГЛЯДУ ЗАЯВИ

СПОСОБИ КОМПЕНСАЦІЇ ЗА ЗНИЩЕНИЙ ОБ'ЄКТ

ЯК РАХУВАТИ?

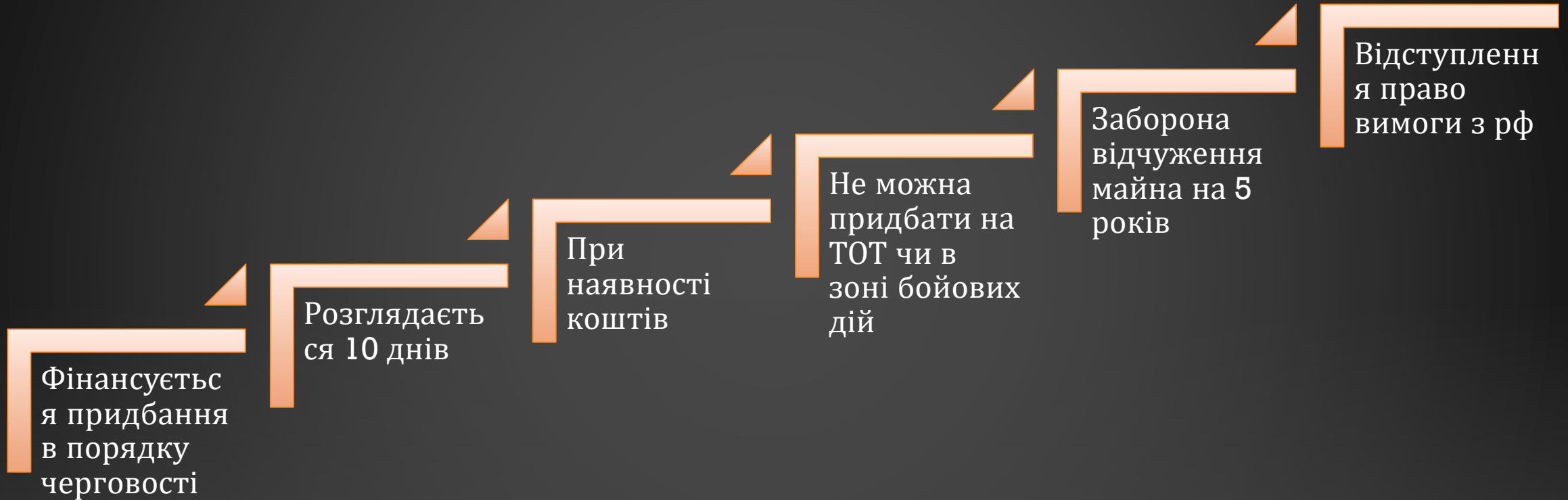
ЖИТЛОВИЙ СЕРТИФІКАТ

Електронний документ, що підтверджує гарантії держави в обсязі, що дорівнює грошовій сумі, зазначеній у такому документі

Тільки особі, яка отримала права на компенсацію, без права відчуження

Строк дії – 5 років з дати видачі

Є НЮАНСИ

ПРО КОШТИ

Якщо в сертифікаті менше, ніж
потрібно – доплачуємо
самостійно

Якщо більше – вони окремо
обліковуються та реально
виплачуються за рахунок рф

СПОСОБИ КОМПЕНСАЦІЇ ЗА ПОШКОДЖЕНИЙ ОБ'ЄКТ

КОЛИ МИ ПОЧНЕМО ЗВЕРТАТИСЬ ДО КОМІСІЇ?

АКТИ ФІКСАЦІЇ РУЙНУВАНЬ ЧИ ПОШКОДЖЕНЬ

АКТ

У двох примірниках

Висновок про технічний стан житла на момент його обстеження: “зруйноване”, “пошкоджене”, “було зруйноване, але на момент обстеження є повністю відбудованим” або “було зруйноване, але на момент обстеження є частково відбудованим”. У разі коли житло пошкоджене, зазначається його придатність до проживання: придатне чи непридатне для проживання.

Право на повторне обстеження (перегляд висновку) комісією в строки, встановлені цим Порядком, з обов’язковим залученням відповідного фахівця проектної або науково-дослідної організації, або іншого суб’єкта господарювання, який має право на здійснення будівельно-технічної експертизи та/або технічної інвентаризації, та/або експертного обстеження об’єктів нерухомого майна за вибором та за кошти заявника.

КОМІСІЯ МОЖЕ/ЗОБОВ'ЯЗАНА ВРАХУВАТИ

фото- та відеоматеріали, в яких зафіксовано факт руйнування житла, попередні акти обстеження, довідки, експертні висновки чи звіти, акти про пожежу, витяги з Єдиного реєстру досудових розслідувань та інші документи відповідних органів державної влади, органів місцевого самоврядування чи суб'єктів господарювання, що складені в межах їх повноважень, а також дані, що містяться в офіційних доповідях (повідомленнях) Верховного Комісара Організації Об'єднаних Націй з прав людини, Організації з безпеки та співробітництва в Європі, Міжнародного Комітету Червоного Хреста, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, розміщені на веб-сайтах зазначених організацій.

ЗАЯВНИК АБО ЙОГО ПРЕДСТАВНИК МОЖУТЬ

Надати комісії з обстеження експертні висновки, звіти або інші документи фахівців проектних і науково-дослідних організацій та інших суб'єктів господарювання, які мають право на здійснення будівельно-технічної експертизи та/або технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна.

Такі документи є обов'язковими для врахування комісією з обстеження під час складання акта обстеження.

ПРОЦЕДУРА

- Подання заяви та документів
- Розгляд
- Рішення про обстеження (не більше 30 календарних днів з моменту прийняття відповідного рішення)
- Складення акта
- Направлення заявнику/представнику (3 робочі дні)
- Щомісяця до 5 числа формування списків постраждалих

ПРОЦЕДУРА ФІКСАЦІЇ (ПОРЯДОК 473 – ПІСЛЯ 24.02.2022)

Механізм оперативного реагування виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, військових адміністрацій, центральних органів виконавчої влади, органів управління та сил цивільного захисту, спрямований на ліквідацію наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, на територіях, на яких відсутні або завершено активні фази бойових дій.

Створюється комісія

КОЛИ МОЖЛИВЕ ОБСТЕЖЕННЯ?

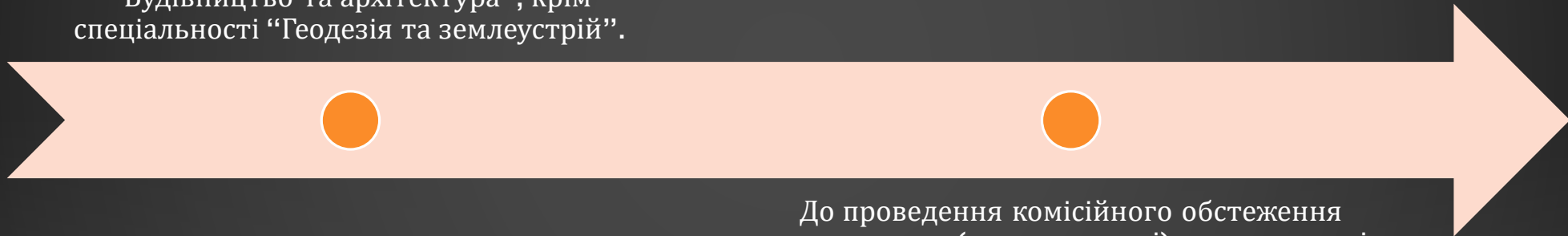
На територіях, на яких відсутні або завершено активні фази бойових дій, після здійснення комплексу заходів щодо:

- оперативного реагування на випадки виявлення вибухонебезпечних предметів, проведення обстеження (розмінування) та виконання піротехнічних робіт, пов'язаних із знешкодженням виявлених вибухонебезпечних предметів із залученням підрозділів ДСНС, Національної поліції, а також за необхідності - підрозділів Збройних Сил та СБУ;
- виконання робіт з первинного демонтажу частин об'єктів або його окремих конструктивних елементів (у разі потреби) з метою забезпечення доступу до пошкоджених об'єктів сил цивільного захисту для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;
- виконання робіт з пошуку постраждалих та загиблих фахівцями ДСНС із залученням комунальних служб та формувань і спеціалізованих служб цивільного захисту, транспортування тіл (останків) загиблих;
- здійснення оперативно-слідчих дій правоохоронними органами у рамках кримінальних проваджень.

ПРО КОМІСІЮ

Уповноваженим органом утворюється комісія, до складу якої залучаються фахівці/фахівець, який здобув вищу освіту у галузі знань “Будівництво та архітектура”, крім спеціальності “Геодезія та землеустрій”.

До проведення комісійного обстеження залучаються (за можливості) уповноважені представники власника або управителя (балансоутримувача) об'єкта.

ПРО АКТ

До акта комісійного обстеження обов'язково додаються результати фотофіксації об'єкта, що свідчать про характер та обсяг руйнувань.

Після створення відповідного функціоналу комісія формує акт комісійного обстеження в електронній формі за допомогою Порталу Дія).

Акти комісійного обстеження передаються держателю Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, протягом місяця з дати його створення. Уповноважений орган за можливості письмово повідомляє власника (управителя) про результати комісійного обстеження шляхом надсилання копії комісійного акта протягом трьох календарних днів з дня складання такого акта або шляхом надсилання засобами Порталу Дія.

АВАРІЙНІ РОБОТИ

Аварійно
небезпечні

Демонтаж

Розбір
залишків

ЗГІДНО МЕТОДИКИ № 144

Звіт за результатами обстеження пошкодженого об'єкта є підставою для прийняття рішення про виконання робіт із відновлення або демонтажу такого об'єкта.

При цьому складення паспорта об'єкта або внесення змін до нього за результатами обстеження пошкодженого об'єкта не вимагається.

До звіту додається акт обстеження.

ПРО ДОКАЗИ

ВАРІАЦІЇ

- компенсація збитків Міжнародною комісією з розгляду претензій фізичних, юридичних осіб та держав щодо збитків, завданих війною;
- компенсація збитків спеціально створеною комісією на національному рівні (фонд ліквідації наслідків збройної агресії);
- стягнення збитків в судовому порядку в національному суді;
- стягнення збитків за рішенням іноземного суду;
- звернення до ЄСПЛ;
- звернення до міжнародного інвестиційного арбітражу.

ПОСТАНОВА ВС ВІД 14.04.2022 У СПРАВІ № 308/9708/19

після початку війни в Україні з 2014 року суд України, розглядаючи справу, де відповідачем визначено рф, має право ігнорувати імунітет цієї країни та розглядати справи про відшкодування шкоди, завданої фізичній особі в результаті збройної агресії рф, за позовом, поданим саме до цієї іноземної країни

немає потреби в направленні до посольства рф в Україні запитів щодо згоди рф бути відповідачем у справах про відшкодування шкоди

ПОСТАНОВА ВІД 08.12.2022 КИЇВСЬКОГО АПЕЛЯЦІЙНОГО СУДУ У СПРАВІ № 757/15335/18-Ц

На час виникнення спірних правовідносин у законодавстві України не тільки не було:

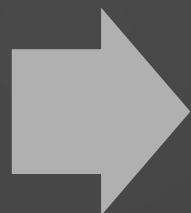
- визначеної процедури виплати зазначеного відшкодування (рішення ЄСПЛ від 24.04.2014 у справі «Будченко проти України»)

- чітких умов, необхідних для заявлення майнової вимоги до держави про надання такого відшкодування (ухвала ЄСПЛ щодо прийнятності від 30.09.2014 «Петльований проти України»).

ЧОМУ МОЖЕМО ПОЗИВАТИСЯ?

Проте, така неврегульованість не перешкоджає особі, яка вважає, що стосовно її права власності на таке майно певний позитивний обов'язок не був виконаний, вимагати від держави компенсації за це невиконання на підставі статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

Необхідність встановлення компенсаційного механізму за пошкоджене/зруйноване майно в умовах збройного конфлікту підтверджена у численних рішеннях ЄСПЛ («Лоїзиду проти Туреччини»; «Чірагов та інші проти Вірменії»; «Саргсян проти Азербайджану»).

ЗА ЩО САМЕ ВІДПОВІДАЄ УКРАЇНА?

Враховуючи відсутність в Україні спеціальних підзаконних нормативно-правових актів ... колегія суддів, вважає, що позивачем доведено, що **певний позитивний обов'язок державою не був виконаний стосовно її права власності на таке майно**, а тому порушення її права, встановленого статтею 1 Першого протоколу до Конвенції, підлягає захисту шляхом виплати компенсації від держави.

Аналогічний правовий висновок викладено в постановках ВС від 25.03.2020 у справі №757/50562/16-ц, від 04.03.2020 у справі № 646/5063/17-ц, від 04.03.2020 у справі № 237/557/18-ц, від 02.06.2021 у справі № 423/455/18, від 24.02.2021 у справі № 757/64572/16-ц, від 01.09.2021 у справі № 409/2390/16-ц, від 18.03.2020 у справі № 757/43306/16-ц, від 22.09.2021 у справі № 242/68/19, що свідчить про сталість судової практики у спірних правовідносинах.

СПОСІБ ЗАХИСТУ ТА ПІДСТАВИ ЗВЕРНЕННЯ

- Правовою підставою для виплати компенсації, а не шкоди, є не положення ст. 19 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» та ст. 86 Кодексу цивільного захисту України, а невиконання державою позитивного обов'язку розробити спеціальний нормативно-правовий акт щодо надання грошової допомоги та відшкодування шкоди особам, які постраждали під час проведення антитерористичної операції у Донецькій та Луганській областях, на підставі ст. 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та ст. 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
- Щодо стягнення моральної шкоди - оскільки позивачем не доведено належними та допустимими доказами, що пошкодження її майна відбулося внаслідок незаконних дії чи бездіяльності держави в особі компетентних органів, що свідчить про відсутність усіх складових елементів правопорушення, сукупність яких відповідно до закону є підставою для відповідальності заподіювача за завдану моральну шкоду.

СПРАВА № 757/13076/22-Ц, РІШЕННЯ ВІД
06.02.2023

Позов до України
- відмовлено

Позов до рф -
задоволено

МАЙНО НА ТОТ

- Постанова ВС від 25.01.2023 у справі № 233/2082/21 (провадження № 61-4001св22)
- відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок тимчасової окупації росією окремих територій Української держави, юридичним особам, громадським об'єднанням, громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, у повному обсязі покладається на державу, що здійснює окупацію (російську федерацію), а держава Україна всіма можливими засобами сприяє відшкодуванню матеріальної та моральної шкоди.

Дякую за увагу

Все буде

